

Masarykova univerzita

Fakulta informatiky

EuropeanaPhotography projekt

URL: <http://www.europeana-photography.eu/>

Marie Kaňovská

UČO: 462440

PV070 – Digitální knihovny

2. ročník, FF B-FI PLIN

27. 11. 2017

Obsah

1	Úvod	1
2	Charakteristika projektu	1
2.1	Vývoj	1
2.2	Současný stav	2
2.3	Cíle	2
2.4	Technologické řešení	2
2.4.1	Proces digitalizace	3
2.5	Využití	3
3	Zhodnocení projektu	4
4	Seznam literatury a zdrojů	4
5	Metadata	5

1 Úvod

EuropeanaPhotography (*EUROPEAN Ancient PHOTOgraphic vintaGe repositoRies of DigitAized Pictures of Historic quality*) je projekt, který archivuje fotografie z Evropy od roku 1839 do začátku druhé světové války, tedy do roku 1939. Zaměřuje se na důležité události, portréty významných osobností, architekturu, módu, apod. za účelem zdokumentování doby 100 let od vzniku první fotografie. V eseji shrnu, jak tento projekt vznikl, jak se splnily jeho cíle, jak ho technicky vyřešili a mé zhodnocení daného projektu.

2 Charakteristika projektu

2.1 Vývoj

Tento projekt byl zahájen 1. února 2012, kdy účelem bylo připravit archiv s 430 000 digitalizovanými historickými fotografiemi. Projekt byl financován programem EU: „*The Competitiveness and Innovation framework programme 2007-2013*“ (Rámcový program konkurenceschopnosti a inovace). Tato sbírka fotografií byla uložena do Europeany. Což je portál, který shromažďuje různá digitalizovaná díla od knih přes archivy až po obrazy. V rámci tohoto portálu vznikl i tento archiv fotografií, specializující se na prvních 100 let fotografie. Technicky a organizačně celý tento projekt zaštiťuje mezinárodní sdružení pro dědictví fotografií Photoconsortium.

Na daném projektu spolupracovalo 19 partnerů z 13 evropských zemí a 3 partneři z Ukrajiny, Kypru a Izraele. Nikdo z České republiky na tomto projektu nespolečně pracoval, na rozdíl od Slovenské republiky, kde byl zapojen Divadelný ústav Bratislava. Je unikátní, že zde spolupracoval privátní a veřejný sektor jako muzea, knihovny, archivy, univerzity a fotografické agentury.

Projekt byl úspěšně ukončen po 36 měsících 31. ledna 2015. Zakočení projektu doprovázelo několik výstav EuropeanaPhotography po celé Evropě. Ta nejvýznamnější a největší se konala v Itálii v Pise na jaře 2014 a dále v Belgii v městech Leuven a Heverlee na jaře v roce 2015 pod názvem „*All our yesterdays*“. Výsledkem projektu bylo 453 828 digitalizovaných obrázků, kdy většina je dostupná pro každého. Fotografie lze dokonce stáhnout, ne jenom prohlížet. Vyhledávač se nalézá v Evropské digitální knihovně

Europeana na stránce *www.europeana.eu*, kde můžete najít i další kolekce, které se zaměřují třeba na módu, místa, architekturu, umění, mapy, hudbu a sport.

2.2 Současný stav

V současnosti má tato kolekce přes 2,2 mil. historických fotografií, na kterých spolupracovalo přes 50 evropských institucí z 34 zemí. V této době se hodně vyvíjí samotný web *europeana.eu*, kdy se přidávají další jazyky pro navigaci na webu. V tomto roce byl mimo jiné přidán i český jazyk. V současnosti je možnost zobrazit web ve 27 jazycích. Též vznikl nový projekt *Europeana 14–18*, který mapuje první světovou válku. Tento projekt vznikl na popud Oxfordské univerzity, která vybídla veřejnost, ať přinesou dopisy, pohledy, fotografie a další dokumenty související s první světovou válkou. Tento projekt obsahuje 513 tisíc položek.

2.3 Cíle

Motto projektu *Europeana* zní: „Měníme svět kulturou! Chceme stavět na bohatém kulturním dědictví Evropy a usnadnit lidem jeho použití – k práci, studiu i jen pro zábavu.“¹

Konkrétními cíli projektu *EuropeanaPhotography* bylo digitalizovat historické fotografie prvních 100 let fotografie a dodat veškerá digitalizovaná data ve správné formě, aby mohla být přidána do *Europeana*. Dále ověřit technickou službu, která zajišťuje servis fotografických metadat, to znamená shromáždění a sjednocení metadat fotografií. Dalšími cíli bylo převedení fotografií do elektronické podoby, aby byly dostupné pro každého, ochrana historických fotografií před vymizením. Dále vyvinout nástroje a data modely, které by na portálu *Europeana* umožňovaly podporovat vícejazyčné vyhledávání. Důležité bylo pro ně vyvinout formu nebo osvědčený model závazku partnerství, který by byl mezi *Europeana* a sdružením *Photoconsortium*. Zajímavým cílem bylo dokázat, že *Europeana* má význam nejen pro veřejný sektor, ale i pro privátní sektor, obzvláště pro obsahové agentury.

2.4 Technologické řešení

Potřebné technické řešení této kolekce bych rozdělila do několika postupů, díky kterým potom *EuropeanaPhotography* vznikla.

---

¹ *Europeana Collections* [online]. [cit. 25. 11. 2017]. Dostupné z [www: https://www.europeana.eu/portal/cs](https://www.europeana.eu/portal/cs)

Nejprve proběhl výběr fotografií, které mají být digitalizovány. Následně se fotografie digitalizovaly. Fotografie se označkovaly a vznikly následné kategorie: název, popis, lidé, klasifikace, čas, původ, informace o právech, odkazy, podobné položky, apod. Protože si EuropeanaPhotography dala za cíl vícejazyčnou srozumitelnost a dostupnost projektu pro více jazyků, tak se metadata přeložila do ostatních požadovaných jazyků. Kompletní obsah byl nakonec poskytnut a vložen do Europeany.

2.4.1 Proces digitalizace

Počáteční proces začal výběrem a definováním standardů fotografií. Metadata od poskytovatelů byla zpracovaná v MINT. MINT (Metadata Interoperability Services) je online platforma, která byla vyvinuta Národní polytechnickou univerzitou v Athénách (NTUA) pro iniciativu, která se zabývala kulturním dědictvím a metadaty v Evropě. Tato platforma analyzovala nashromážděná data, opravovala je a dávala je do výsledného deponitáře. MINT byl upraven tak, aby začlenil SKOS slovníky do systému. SKOS (Simple Knowledge Organization System) je formát, který umožňuje sdílení a publikaci řízených slovníků, tezaurů, heslářů apod.

MINT obohatil systém o vícejazyčná data a zároveň exportoval data do formátu EDM, který požadoval web Europeana.

2.5 Využití

Kolekce poskytuje fotografie z různých oblastí. Můžeme sledovat, jak se měnila místa v průběhu 19. a 20. století. Nalezneme zde portréty a fotografie slavných a významných osobností. Ale i obyčejných lidí v různých každodenních situacích, kdy můžeme pozorovat, jak se změnil život v Evropě v průběhu 100 let. Můžeme zde najít většinu důležitých událostí, které mohou být různé povahy, od politických či sociálních po války jako je třeba první světová válka. Na daných 100 let můžeme nahlížet i z pohledu trendů a tendencí, které měnily Evropu. Uvedu například vynálezy, období emancipace žen, sociální změny, módu nebo změny v umění. Proto je tento projekt podle mého názoru velmi vhodný pro učitele, obzvláště pro učitele dějepisu.

V rámci projektu proběhly zajímavé výstavy, které mimo jiné propagovaly kolekci EuropeanaPhotography. K výstavám jsou provozovány dané webové stránky. Web www.digitalmeetsculture.net publikuje články zabývající se kulturním dědictvím Evropy a

článkům, které pojednávají o akcích spojených s EuropeanaPhotography. Web www.earlyphotography.eu obsahuje informace o výstavách, převážně o výstavě „*All our yesterdays*“. Součástí projektu jsou též sociální sítě. EuropeanaPhotography má účty na Facebooku, Twitteru a LinkedInu.

3 Zhodnocení projektu

Mě osobně překvapilo, že existuje depozitář plný historických fotografií. Vždy mě zajímalo, jestli existuje nějaký archív, kde je většina fotografií z významných českých historických okamžiků, jako je sametová revoluce, tak jsem nadšená, že v evropském měřítku existuje daný projekt.

Pozitivně hodnotím provedení webových stránek a příjemné uživatelské prostředí. Líbí se mi rozdělení kolekce na různé oddíly, hledání podle klíčových slov a témat a možnost různých kombinací při vyhledávání. Domnívám se, že by byl užitečný seznam klíčových slov, událostí, apod. Oceňuji navigaci ve 27 jazycích, dokonce i v českém jazyce.

Jako nedostatek hodnotím často chybějící náhledy fotografií. Po stažení se fotografie normálně zobrazila, tak netuším, proč není možné mít náhledy přímo na webu u všech fotografií.

Celkově hodnotím projekt velmi pozitivně. Všechny cíle byly naplněny. Technicky je dobře propracovaný a přístupný pro veřejnost. Jeví se jako velmi užitečný pro jakéhokoliv člověka, kterého zajímá historie, ale i pro studenty a učitele, kteří se zabývají konkrétním tématem a bez této sbírky by těžko dohledávali fotografie v zahraničních archívech, muzeích, knihovnách, apod.

4 Seznam literatury a zdrojů

1. <http://www.europeana-photography.eu>
2. <https://cs.wikipedia.org/wiki/Europeana>
3. <https://www.dpreview.com/news/3539214834/europeana-photography-lets-you-browse-through-the-first-100-years-of-photography>
4. <https://petapixel.com/2017/05/26/new-online-archive-lets-explore-first-100-years-european-photos/>
5. <https://digiarena.e15.cz/europeana-photography-dala-zdarma-k-dispozici-tematickou-kolekci-o-prvni-svetove-valce>

6. <http://www.photoconsortium.net/europeana-photography-launch-statistics/>
7. <http://blog.europeana.eu/2017/06/reflections-on-europeana-photography/>
8. <https://www.europeana.eu/portal/en>
9. <http://www.digitalmeetsculture.net/heritage-showcases/europeana-photography/>
10. <http://www.photoconsortium.net/>
11. <https://www.w3.org/2004/02/skos/>
12. <http://mint.image.ece.ntua.gr/redmine/projects/mint/wiki/Wiki>
13. <http://www.digitalmeetsculture.net/>
14. <http://www.earlyphotography.eu/>
15. <https://www.w3.org/2004/02/skos/intro>
16. https://cs.wikipedia.org/wiki/Simple_Knowledge_Organization_System

5 Metadata

<dc:title>EuropeanaPhotography projekt</dc:title>

<dc:creator>Marie Kaňovská</dc:creator>

<dc:subject>EuropeanaPhotography</dc:subject>

<dc:description>Esej pojednává o kolekci digitalizovaných fotografií od roku 1839 do roku 1939, která dokumentuje prvních 100 let od vzniku fotografie.</dc:description>

<dc:date>2017-26-11</dc:date>

<dc:type>Text</dc:type>

<dc:format>public</dc:format>

<dc:identifier><http://www.europeana-photography.eu/></dc:identifier>

<dc:language>cz</dc:language>